

Mælk, maa den gaa ind under den samme Betragtning og behandles paa samme Maade som et Fællesmeieri. Man kan ikke indse Andet, end at en Gaard — hvad enten den er paa 20 eller 200 Tdr. Vand det er i Grunden det Samme — naar der indføres Mælk til den og laves Smør og Ost deraf, i fuldeste Maal maa være et Fællesmeieri, og derfor maa man ogsaa anbefale, at den skal være undergivet de samme Betingelser som Andre. — I § 16 er der gjort den samme lille Forandring, som der er gjort i §§ 12 og 13, og som jeg ikke antager vil have nogen Vanskelighed. Med disse faa Bemærkninger skal jeg paa Udvalgets Vegne tillade mig at anbefale Lovforslaget tillige med de foreslaede Endringer til det høie Things Vedtagelse.

Snel: Naar jeg lige over for det fuldstændig enige Udvalg tillader mig nogle Bemærkninger, beder jeg det ærede Thing om kun at opfatte dem som Henstillinger til fornøjet Overveielse mellem 2den og 3die Behandling af enkelte Punkter i dette Lovforslag. Hovedgrunden, hvorfor jeg gør denne Henstilling, er Endringsforslaget til § 14. Saaledes som § 14 var i det oprindelige Lovforslag havde jeg, det skal jeg ikke negte, ogsaa Noget imod den, idet det ikke var mig fuldt betryggende, at Sundhedskommissionen førte Tilsynet, hvor Lægen ikke som saadan var absolut Medlem af Sundhedskommissionen. Men der var dog den Fordel derved, at den Omstændighed, at der fandtes en Sundhedskommission, viste, at der i Befolkningen paa det Sted vorte sig en Interesse for Sundhedspleie i det Hele, og at man altsaa i en saadan Kommune kunde være mere sikker paa, at man vilde tage alle mulige Hensyn til smittefarlige Ting, end man kan vente det i saadanne Kommuner, der ikke ved Valg af en Sundhedskommission have faaet sine Forhold ordnede. Det vides jo her og maa være bekendt for Mange, at der trindt omkring i Kommunerne trænges i højeste Grad til Sundhedskommissioner og Sundhedsvedtægter, og at det ikke har været Lægerne muligt at faae Beboerne til at gaa ind derpaa. Jeg siger altsaa, at saaledes, som det var i Lovforslaget, var det mig ikke fuldt tilfredsstillende, men jeg kunde dog have tiltraadt det. Men saaledes som Forordningen nu er forandret i § 14 ved Endringsforslaget, forekommer det mig ikke at være nogen hensigtsmæssig eller heldig Ordning. Thi hvad er det, her sker? Dem er det, der anlægger Andelsmeierierne, og hvem er det, der har den største Interesse i dem? Det er de større Jordbrugere i

Kommunen. Og hvem er det, Sogneraadet bestaar af? Det er af de større Jordbrugere for den større Halvdel af Sogneraadets Bedkommende. Men skulle Sogneraadene, hvor der ingen Sundhedskommission er, vælge 3 Mænd, som skulle have Tilsyn med Andelsmeierierne, og disse 3 Mænd vælges altsaa af dem, som i Virkeligheden have anlagt Andelsmeierierne, og som have den største Interesse i dem, og det sker i Kommuner, hvor man tidligere ikke har havt Spor af Sands for Sundhedspleien, og hvor man ikke har villet have Sundhedsvedtægter. Det ligger nær at antage, at selv om det ikke vil ske i alle, vil det ske i mange Kommuner, at dette Tilsyn bliver fuldstændig illusorisk. Thi at foreslaa sig selv til at føre Tilsyn med en Ting, man selv har opført, det vilde man dog ikke gjøre, naar man tager en enkelt Person; men det, man ikke vilde gjøre overfor en enkelt Person, skulde man efter min Mening heller ikke gjøre, selv om det er flere Personer, som ere stillede ligejom den enkelte. Jeg tillader mig altsaa at henstille til Udvalget, om det ikke vil anbefale en Forandring heri, og vil Udvalget ikke, som jeg kunde ønske, gaa tilbage til det af Ministeriet foreslaaede, saa tillader jeg mig at foreslaa, at disse 3 Mænd vælges paa en ganske anden Maade. Det Ideale var naturligvis, at Tilsynet valgtes af helt Andre, end de i Sognet Boende eller de i Sagen Interesserede. Det indser jeg imidlertid selv, kan man ikke jætte sigjennem. Jeg skal derfor gaa til et andet Skridt og foreslaa, at disse 3 Mænd vælges af alle de i Sognet boende valgberettigede Mennesker, saaledes at altsaa de 3 Mænd ikke alene vælges af dem, der have Interesse i Andelsmeieriet, men ogsaa af alle os, som ikke have den allerfjerneste Interesse deri. Derved vil efter min Mening Tilsynet blive mere effektivt end efter den nu foreslaaede Valgmaade, og jeg antager i alt Fald, at det var en Valgmethode, som efter Alt, hvad der ellers høres, i høj Grad vilde vinde Bifald nede i det andet Thing. Det var min Hovedindvending derved. — Saa er i samme Paragraf, jaavel for Lovforslagets som for Endringsforslagets Bedkommende, Henlyst til Lægen, efter hvad jeg synes, ikke tilstrækkelig varetaget, hverken det ene eller det andet Sted. Det forekommer mig nemlig at være forunderligt, at naar Indenrigsministeren talder en Dyrslæge til at se, om en Hund er skabet, saar Dyrslægen efter et forelagt Lovforslag 4 Kr. for sin Uleilighed, men tiltalder Justitsministeriet Distriktslægen for at føre Tilsyn med et Andelsmeieri, hvorved han